

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	27909 Гідрологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

25.04.2025 р.

Справа № 0533/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Голуб Олександр Андрійович – головуючий,

Білоус Оксана Іванівна,

Тяпкін Олег Костянтинович,

Трохимчук Андрій Дмитрович,

Сонько Сергій Петрович,

Погребняк Володимир Григорович,

Мудрак Олександр Васильович,

Міронова Наталія Геннадіївна,

Максименко Надія Василівна,

Заячук Мирослав Дмитрович,

Запотоцький Сергій Петрович,

Дмитрів Григорій Степанович,

Гасюк Іван Михайлович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27909
Назва ОП	Гідрологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма розроблена з врахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю Зміст ОП «Гідрологія» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/103-nauki-pro-zemlyu-bakalavr-1.pdf>) зі змінами до стандарту ВО 2024 року (наказ МОН № 842 від 13.06.2024), з яким узгоджуються програмні результати навчання та їх досягнення через набуття відповідних компетентностей. Форма атестації здобувачів освіти відповідає вимогам чинного стандарту.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійні стандарти, дотичні до спеціальності 103 Науки про Землю, не розроблені. Професійна кваліфікація в ТНПУ за ОП Гідрологія першого (бакалаврського) рівня ВО не присвоюється.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми «Підготовка висококваліфікованих фахівців з гідрології та Наук про Землю, які здатні розв'язувати складні завдання, практичні проблеми пов'язані з водокористуванням здійснювати управління водними об'єктами і ресурсами» відповідає Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015 - 2025 роки, схваленої рішенням Вченої ради ТНПУ (від 27.01.2015 р, протокол № 6 та доповненої протоколом № 8 від 25.03.2025 р. https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf)

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Відповідність підкритерію підтверджена. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються на основі регулярної комунікації з роботодавцями, здобувачами, науковцями та представниками інших освітніх закладів, шляхом обговорень, опитувань і консультацій для врахування потреб і очікувань усіх заінтересованих сторін.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються на основі сучасних тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що знайшло своє відображення у ОК30 Гідроекологічні проблеми малих річок Поділля, у змісті навчальних і виробничих практик та тематиці кваліфікаційних робіт здобувачів ВО. Серед іноземних ОП розробники враховували досвід університету імені Адама Міцкевича та Варшавського університету.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства щодо обсягу програм бакалаврського рівня вищої освіти та затвердженого стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Загалом, ОП є структурованою в контексті загального часу навчання за семестрами, поділена на змістовні блоки циклів загальної та професійної підготовки, а також включає практичну підготовку та підсумкову атестацію. ПРН у повній мірі охоплені змістом ОП. Із переліком освітніх компонентів Освітньої програми чітко корелює НП. Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми демонструють можливість певною мірою формувати загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання. Формування загальнокультурних та громадянських компетентностей досягається вивченням ОК «Історія України та національна культура»; ОК «Філософія»; ОК «Екологія»; ОК «Основи наукових досліджень»; ОК «Гідроекологічні проблеми малих річок Поділля»; ОК «Водне право» та низки ВК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП Екологія відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю з галузі знань 10 «Природничі науки», що визначена Стандартом вищої освіти відповідної спеціальності. В ОПП зазначено, що зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоспроможного фахівця, який володіє сучасними технологіями у галузі гідрології, здатного до високопрофесійної, науково-дослідницької діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна траєкторія здобувачів в університеті регламентується рядом університетських положень («Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін», «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти», «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ», «Положення про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» та «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ТНПУ», що представлені на сайті зов в окремій вкладці (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/dokumenti-shcho-stosuyutsya-organ-zats-osv-tnogo-protsesu-v-tnpu.php). Вона передбачає вибір дисциплін, місця виробничої практики, теми кваліфікаційної роботи тощо. Вибіркові освітні компоненти (вибіркові дисципліни) обираються студентом з каталогів (переліків дисциплін за вибором студента), що розміщені в автоматизованій системі Moodle згідно з «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін». Студент обирає вибіркові освітні компоненти загальним обсягом 60 кредитів, у т.ч. в ОПП 2024 року 15 кредитів ВК загальної підготовки і 45 ВК спеціальної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Організація та проведення практик в університеті здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» та «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка», включає обов'язкові практики обсягом 24 кредити ЄКТС: ОК 38 «Польова практика з природничих дисциплін» 6 кредитів; ОК 39 «Загальна гідрологічна практика» 6 кредитів; ОК 40 «Комплексна гідрологічна практика» 6 кредитів та ОК 41 «Виробнича практика» 6 кредитів. Крім того, всі ОК мають практичну складову. Так, обов'язкові дисципліни забезпечують проведення загалом 92 годин лабораторних і 462 годин практичних занять, а кожна ВК має 18 - 24 години практичних занять.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Відповідність підкритерію підтверджено.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загалом обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству та та програмним результатам навчання. Частина годин, що відведена на аудиторні заняття відповідає ЗУ Про вищу освіту, але аналіз НП показав, що є неузгодженість запланованих аудиторних занять (права частина НП) виділений кількості (ліва частина НП). Так, при 16 тижнях у семестрі, якщо вказано 2 години на тиждень аудиторна складова має бути 32 години, при 3-х годинах на тиждень – 48 год, при 5 годинах на тиждень – 80 години, але у НП проставлено, відповідно – 38, 50 і 76 годин. Фактичне тижневе навантаження складає 16-23 аудиторних години, що відповідає нормам і не створює надмірного тиску на здобувачів ВО. Кількість контрольних заходів, таких як заліки та іспити, обмежується 9 формами контролю на семестр, що є допустимим.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОП забезпечується 24 кредитами ЄКТС практики та 92 годинами лабораторних і 462 годинами практичних занять за обов'язковими дисциплінами та 18 - 24 годинами практичних занять за ВК. За ОП не запроваджено дуальну форму навчання.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Загалом, освітня програма сприяє розвитку у студентів компетентностей для досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що забезпечується викладанням більшості обов'язкових ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ТНПУ на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, укладені відповідно до Умов прийому. Вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти в закладці Абітурієнту (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/prymalna-komisiya/pravila-priyomu.php>) . Вебсторінка містить всю необхідну для абітурієнтів інформацію відповідно до кожного освітньо-кваліфікаційного рівня.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання до ТНПУ враховують специфіку прийому на ОП «Гідрологія». При конкурсному відборі осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття освітнього ступеня «бакалавр», зараховуються бали сертифікатів ЗНО або НМТ. Конкурсний відбір (відкрита конкурсна пропозиція) здійснюється на основі врахування ЗНО / НМТ з наступних предметів «Українська мова» (коефіцієнт – 0,35), «Математика» (0,4), «Історія України», або «Іноземна мова», або «Біологія», або «Географія», або «Фізика», або «Хімія» (0,25). Регіональний коефіцієнт при вступі до ТНПУ ім. В. Гнатюка (1,00). Враховуючи те, що спеціальність 103 Науки про Землю належить до спеціальностей з особливою підтримкою, для вступників на ОП «Гідрологія» враховується галузевий коефіцієнт 1,02 для поданих заяв із пріоритетністю 1 і 2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В університеті сформовано комплекс документів, що регулюють порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, але за ОП Гідрологія таких випадків не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання РН, отриманих у неформальній освіті регулюється у ТНПУ ім. В. Гнатюка Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті, розміщений на сайті університету у відкритому доступі: (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_vyznannja_rezultativ_neform.pdf). Прикладів використання цієї процедури не виявлено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми, методи навчання та викладання здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу»

(https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf), що регулярно оновлюється. Форми і методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання представлених у РП та силабусах з кожної навчальної дисципліни http://document.kdu.edu.ua/met_sp_bak.php?spes=101. До них належать: аудиторна – лекції, практичні заняття, семінарські заняття, лабораторні роботи, позааудиторна у формі підготовки до занять; індивідуальна та консультування. Особливо варто відзначити єдність інтерактивного, особистісно-орієнтованого, проблемного, дослідного, дискусійного та інтегрованого навчання. Вимоги студентоцентрованого підходу та принципи академічної свободи реалізуються шляхом того, що викладач самостійно складає силабуси, робочі та навчальні програми; може вільно коригувати зміст заняття. Студент може вільно формувати індивідуальну освітню траєкторію, у т.ч. обирати вибіркові дисципліни, вибирати тему кваліфікаційної роботи, місце проходження практики і т.д.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок і критерії оцінювання окремих освітніх компонентів надається усім учасникам освітнього процесу своєчасно. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу», необхідна інформація представлена в робочих програмах освітніх компонентів (для нормативних ОК) і силабусах (для вибіркових ОК). Вони оприлюднені на офіційному сайті Університету (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/geo/opp_103_Hidrolohiia.php) та доступні на платформі Moodle.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень закріплене в Положенні про організацію освітнього процесу та регулюється Положенням про Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених (https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/nakazu/Polozhennia_naukove_tovarystvo_TNPU.pdf) Положенням про раду молодих вчених (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennja_pro_radu_molodyh_vchenyh.pdf) Успішній реалізації студентів, участі у конференціях, семінарах, круглих столах сприяє Рада молодих вчених (<https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/rada-molodikh-vchenikh>) і Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів (<https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/stud-naukove-tov/stud-naukove-tov.php>). Важливим аспектом формування дослідницьких компетентностей є можливість здобувачів збирати матеріали для курсових робіт і кваліфікаційної роботи під час проходження практик, обстеження водних об'єктів своєї місцевості спільна участь у реалізації проєктів

із партнерами і стейкхолдерами ОП. При кафедрі геоекології і гідрології функціонує Науковий центр екологічних інновацій (НЦЕІ) ТНПУ ім. В. Гнатюка. Фахівці НЦЕІ пропонують науково-практичні розробки та запрошують до співпраці в галузі: оптимізації структури землекористування, водокористування, лісокористування, рекреаційного та заповідного природокористування, покращені екологічного стану території, розробки проектів організації території заповідних об'єктів, озеленені населених пунктів, поводження із ТПВ, стратегій розвитку ОТГ, проведенні процедури ОВД та CEO, вирішенні проблем енергозбереження та енергоефективності тощо. Активна наукова робота здобувачів стимулюється шляхом нарахування додаткових рейтингових балів за наукові публікації.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Про щорічне оновлення змісту ОК свідчать матеріали справи, у т.ч. наявність в більшості РПНД нових публікацій за профілем ОК, у т.ч. нових нормативно-правових документів України.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

На основі Стратегії інтернаціоналізації ТНПУ ім. В. Гнатюка та Положення про навчання (стажування) іноземних громадян у ТНПУ ім. В. Гнатюка регламентується порядок реалізації програм міжнародної академічної мобільності. Науково-педагогічні працівники є активними учасниками міжнародних наукових конференцій, у т. ч. закордонних, мають статті, опубліковані у закордонних виданнях, у тому числі наукометричних базах WoS та Scopus. Науково-педагогічні працівники пройшли закордонне стажування, але останній рік, що зазначений в документах справи - 2022.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів визначаються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу». У робочих програмах навчальних дисциплін вказано форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань, що визначаються кафедрою. Підсумковий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту, заліку, захисту курсового проекту (роботи) у терміни, встановлені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною робочою програмою (силабусом) з ОК. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою яка у відомості обліку успішності доповнюється оцінками за національною системою і за європейською кредитно-трансферною системою – ECTS. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти на початку семестру.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Відповідно до стандарту вищої освіти бакалаврського ОКР спеціальності 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки, затвердженого наказом МОН України № 730 від 24.05.2019 р. Формою, атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, передбачених за даною ОП, регулюються комплексом внутрішніх документів ТНПУ, що надані у вільному доступі на сайті ЗВО https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/dokumentishi-cho-stosuyutsya-organ-zats-osv-tного-protsesu-v-tnpu.php). Студентам доведена інформація про графік, правила і процедуру проведення контрольних заходів та процедуру оскарження результатів контрольних заходів. Навчально-науковий центр якості освіти щорічно здійснює анкетування студентів щодо рівня задоволеності здобувачів освіти якістю надання ТНПУ освітніх послуг. Прикладів конфлікту інтересів та оскарження результатів на даній ОП у справі не наведено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО чітка та зрозуміла процедура дотримання академічної доброчесності, що регламентується численними нормативно-правовими актами, які регламентують принципи та норми академічної доброчесності. На сайті ЗВО є окрема вкладка Внутрішнє забезпечення якості освіти, де в закладці Академічна доброчесність <https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-st.php> , представлено всі аспекти оцінки академічної доброчесності, у т.ч. всі Нормативні документи державного рівня з лінками, нормативна база забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ТНПУ імені Володимира Гнатюка, перелік структурних підрозділів та уповноважених комісій, що опікуються цим напрямком роботи, Інструменти впровадження, Інструменти контролю, Міжнародні та вітчизняні онлайн платформи з академічної доброчесності, Заходи щодо розвитку академічної доброчесності в ТНПУ (https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/NNTs_JaO/zahody-akademichna-dobrochesnistj.php)

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Високий рівень академічної і професійної кваліфікації НПП, що задіяні у реалізації ОПП (4 доктори наук, 19 кандидатів наук і 1 викладач без наукового ступеня), підтверджується вичерпною інформацією про досягнення у таблиці 2 відомостей самооцінювання, матеріалами, доданими за запитом ЕГ та сторінками штатних викладачів кафедри, розміщених на сайті (<https://tnpu.edu.ua/faculty/geo/geoeology.php>).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсу при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), яке розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та інших документів державного рівня та Статуту і Колективного договору Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, є чіткою, зрозумілою й прозорою. При доборі викладачів враховується інформація про відповідність їх доробку критеріям активності викладача.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Відповідність підкритерію підтверджена.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Відповідність підкритерію підтверджена.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОПП Гідрологія в ТНПУ є достатнім для забезпечення якісного освітнього процесу. Крім центральної бібліотеки, функціонує бібліотека з фондovими матеріалами кафедри геоекології та гідрології. Для забезпечення освітньої діяльності на ОП використовуються лабораторія моделювання еколого-географічних процесів, лабораторія хімії навколишнього середовища, навчальна лабораторія фізичної географії та ін. При кафедрі геоекології і гідрології функціонує Науковий центр екологічних інновацій (НЦЕІ) ТНПУ ім. В. Гнатюка. При факультеті функціонує Геологічний музей. У ЗВО функціонує освітній Хаб English Digital Space, Центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій, Центр євроінтеграційних студій та комунікацій, Центр міжкультурних комунікацій. Для проведення практик використовується Географічний стаціонар (с. Дзвенигород). Реалізація ОП забезпечується наявністю відповідної соціальної інфраструктури,

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Відповідність підкритерію підтверджена.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Відповідність підкритерію підтверджена.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

На сайті ТНПУ розміщено інформацію про порядок організації освітнього процесу, індивідуальний навчальний план, про особливості видів контролю успішності здобувачів вищої освіти, методику оцінювання за шкалою ЄКТС, графіки чергування викладачів та години індивідуальної роботи тощо. Освітню підтримку здобувачі ОП «Гідрологія» отримують від науково-педагогічних працівників, гаранта - завідувача випускової кафедри. Інформаційна підтримка здобувачів за ОП відбувається через соціальні мережі та сайт університету (<http://tnpu.edu.ua/>). Інформація для здобувачів щодо змісту ОП доступна на сайті ТНПУ в розділі «Навчання», (https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/geo/103_hidrolohija.php). У ТНПУ діє психологічна служба (<https://tnpu.edu.ua/vyhovna%20robota/sps.php>), головним завданням якої є психологічний супровід навчально-виховного процесу та реалізація низки заходів профілактичного, корекційного та навчально-просвітницького характеру.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Згідно матеріалів справи та сайту ЗВО, в університеті створено всі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. За підтримки Британської ради реалізовано проєкт щодо забезпечення супроводу корпусів університету для людей з особливими потребами (сигнальні обмежувальні стрічки, надписи шрифтом Брайля). У ТНПУ затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Poriadok_suprovodu_osib_z_invalidnistiu_ta_inshykh_malomo_bilnykh_hrup_naseleennia.pdf) та створено Інтегровано-ресурсний центр (<https://tnpu.edu.ua/recourses/inklyuzyvnoresursnyj-tsentr.php>). Здобувачі з особливими потребами на цій ОПП не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури вирішення конфліктів, в тому числі і пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, регулюється Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій у ТНПУ ім. В. Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf). Функціонує «Скринька довіри» та телефон довіри. Фактів булінгу, конфліктів чи корупції на ОПП не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ТНПУ ім. В. Гнатюка процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf), відповідно до якого: перегляд ОП повинен відбуватись не менше одного разу на рік. На сайті ЗВО в розділі ОПП представлені ОП за 2021, 2022, 2023, 2024 р.р. та проєкт 2025 року, що свідчить про щорічне оновлення ОПП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджена.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Відповідність підкритерію підтверджена.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ОП Гідрологія проходить первинну акредитацію.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ТНПУ функціонує Навчально-науковий центр якості освіти, одним із завдань якого є врахування думок зацікавлених сторін щодо освітньої діяльності у ЗВО. Для цього на сторінці закладу розміщені анкети для усіх груп зацікавлених сторін (<https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/anketuvannya.php>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка здатна забезпечити розвиток освітньої програми та освітньої діяльності. Позитивною практикою є розробка Інституційної моделі системи внутрішнього забезпечення якості освіти (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/nakaz_283.pdf) та наповненість сторінки Внутрішнє забезпечення якості освіти

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному сайті університету у відкритому доступі присутня вся необхідна інформація стосовно правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Сайт випускової кафедри також у відкритому доступі містить інформацію, що стосується всіх аспектів підготовки за ОПП Гідрологія бакалаврського рівня.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ТНПУ наразі розміщено проєкт ОП Гідрологія 2025 року та гугл-форма Анкети для пропозицій громадського обговорення ОП «Гідрологія». Також наведена Інформація до ОПП. Нажаль, відсутні оприлюднені результати обговорення робочою групою пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення ОПП попередніх років.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Відповідність критерію підтверджено.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

З огляду на регулярність оновлення ОПП, доцільно надавати на сайті результати обговорень: подані і використані пропозиції – для уникнення повторів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

В умовах сучасних можливостей міжнародної співпраці і можливості реалізації академічної мобільності за кордоном, доцільно додати до переліку вибіркових ОК дисципліни з англійською мовою викладання або передбачити двомовні ОК, в яких частина лекцій викладається англійською мовою, у т.ч. із залученням європейських партнерів. Привести у відповідність заплановану і фактично виділену кількість аудиторних годин у НП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендується активізувати роботу щодо міжнародного обміну студентами, стимулювати дистанційне навчання, в закордонних університетах з подальшим визнанням результатів. Рекомендувати навчання здобувачів на різних освітніх платформах з подальшим зарахуванням результатів як складової освітнього компоненту.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Стимулювати викладачів до участі в міжнародних програмах та стажуваннях для забезпечення набуття передового досвіду викладання профільних природничих дисциплін. Використовувати міжнародну співпрацю для залучення європейських лекторів до реалізації освітнього процесу у ТНПУ шляхом проведення гостьових, бінарних лекцій, тренінгів, тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо розміщувати на сайті результати захисту кваліфікаційних робіт та Звіт екзаменаційної комісії з загальними висновками і рекомендаціями, які можна використати в майбутньому. Також рекомендуємо розмістити в репозитарії повнотекстові файли кваліфікаційних робіт.

Критерій 6. Людські ресурси

Зважаючи на можливості використання онлайн навчання доцільним є більш широке долучення як вітчизняних так і іноземних лекторів до реалізації освітнього процесу у формі гостьових лекцій, тренінгів, вебінарів тощо.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Враховувати під час опитування всі категорії стейкхолдерів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Враховуючи широкі міжнародні зв'язки, доцільно залучити в робочу групу з перегляду ОП представників профільних закордонних установ. При перегляді ОП доцільно на сайті розміщувати інформацію з переліком поданих пропозицій та тих, які були взяті до уваги. Це унеможливить повторення недоречних пропозицій наступного року .

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендується продовжити позитивну практику своєчасного оприлюднення й оновлення інформації про ОП на офіційному сайті університету та вчасно розміщувати проєкт ОПП і інформацію з переліком поданих пропозицій та тих, які були взяті до уваги.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР 10 ID 27909.pdf	oEDI3DifppnFgIr4csNOx2er+qG4GvXm500K2phJkh Y=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ГОЛУБ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ